

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 23. februar 2023

Sag 80/2022

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Asser Gregersen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Glostrup den 29. juni 2021 (C8-15933/2019) og af Østre Landsrets 20. afdeling den 11. april 2022 (S-2150-21).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Lars Hjortnæs, Oliver Talevski, Lars Apostoli og Jørgen Steen Sørensen.

Påstande

Dommen er anket af anklagemyndigheden med påstand om formildelse.

T har ligeledes påstået formildelse.

Supplerende sagsfremstilling

Af en undersøgelse af 11. januar 2023 i medfør af retsplejelovens § 808 fremgår, at T efter Kriminalforsorgens vurdering fortsat er egnet til at modtage en helt eller delvist betinget dom med vilkår om samfundstjeneste. Det er oplyst, at hun ikke har afsonet noget af den idømte straf, og at hun har afviklet 52 timers samfundstjeneste.

Det er endvidere oplyst, at T den 19. maj 2020 har vedtaget to bødeforelæg for overtrædelse af færdselslovens § 118, jf. § 65, stk. 1.

Anbringender

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at det følger af straffelovens § 64, 2. pkt., at den ubetingede del af en delvist betinget dom med vilkår om samfundstjeneste ikke kan overstige 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf, jf. herved UfR 2019.1700 H. Den ubetingede del af straffen bør derfor fastsættes til 30 dage, mens de resterende 4 måneder bør gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste i 100 timer inden for en længstetid på 8 måneder fra Højesterets dom og i øvrigt med vilkår som fastsat af landsretten.

Der er ikke herudover grundlag for at nedsætte straffen. Det fremgår af forarbejderne til straffelovens § 260, at straffen for ulovlig tvang i almindelighed skal udmåles til fængsel i mellem 40 dage og 6 måneder afhængig af de konkrete omstændigheder. I den foreliggende sag skal der i skærpende retning bl.a. lægges vægt på, at T forsøgte at tvinge F, der er svagelig, til at betale et større pengebeløb, at hun anvendte vold i form af knytnæveslag i ansigtet med brækket næse til følge, og at forholdet er begået i Fs hjem. Straffen for forhold 1 bør isoleret set udmåles til fængsel i niveauet 5-6 måneder.

Ved straffen for indbrudstyveri efter straffelovens § 276 a bør der i skærpende retning lægges vægt på, at indbruddet blev begået i forening med andre, og at det var målrettet F på baggrund af det tidligere forløb. Straffen for forhold 2 bør isoleret set fastsættes til fængsel i mindst 40 dage.

Den samlede straf er herefter passende fastsat, idet der allerede er taget hensyn til sagsbehandlingstiden. Der er ikke grundlag for at gøre straffen rent betinget. Sagsbehandlingstiden kan heller ikke føre til, at statskassen skal betale sagens omkostninger for byretten.

T har tilsluttet sig, at landsrettens straffastsættelse ikke er i overensstemmelse med straffelovens § 64, 2. pkt., og har herudover anført, at straffen bør formildes yderligere.

For så vidt angår forhold 1 straffes forsøg på ulovlig tvang efter straffelovens § 260 typisk med fængsel fastsat i dage eller få måneder. I den foreliggende sag skal det i formildende retning bl.a. tillægges betydning, at der alene er tale om forsøg, at der er udøvet begrænset vold i

en tilspidset situation vedrørende betaling for hendes ydelse, og at F selv havde købt hendes ydelse og inviteret hende hjem til sin bopæl.

For så vidt angår forhold 2 straffes indbrudstyveri efter straffelovens § 276 a som udgangspunkt med 40 dages fængsel i førstegangstilfælde. Der skal i formildende retning lægges vægt på, at der ikke er borttaget særligt værdifulde genstande, og at indbruddet må betragtes som en del af den forudgående tvist om betaling for hendes ydelse.

Den samlede straf bør på den baggrund som udgangspunkt udmåles til fængsel i niveauet 60 dage til 3 måneder, også henset til at hun ikke tidligere er straffet af betydning for sagen.

Hertil kommer, at sagsbehandlingstiden indebærer en krænkelse af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Forholdet blev begået den 6. juni 2019, og der blev rejst tiltale den 29. november 2019. Byretten afsagde først dom den 29. juni 2021, og efter Højesterets dom har sagen, der er ukompliceret, i alt verseret i godt 3 ½ år. Der bør derfor fastsættes en rent betinget straf uden vilkår om samfundstjeneste. Endvidere bør statskassen betale sagens omkostninger for byretten.

Højesterets begrundelse og resultat

T er i forhold 1 fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 260, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, ved at have forsøgt at tvinge F til at betale et større pengebeløb, frataget ham nøglerne til bl.a. hans hus og i den forbindelse tildelt ham et knytnæveslag på næsen, der efterfølgende er konstateret brækket.

I forhold 2 er T fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 276 a ved i forening efter forudgående aftale eller fælles forståelse med en eller flere andre gerningsmænd uberettiget at have skaffet sig adgang til Fs bolig og skaffet sig eller andre uberettiget vinding ved at borttage genstande, herunder en elguitar.

Højesteret tiltræder, at straffen er fastsat til fængsel i 5 måneder, og at den er gjort delvist betinget med vilkår om samfundstjeneste. Højesteret bemærker herved, at byretten og landsretten ved straffastsættelsen har lagt vægt på den tid, der var forløbet, siden forholdene blev begået, og som ikke kan tilregnes T. Sagsbehandlingstiden kan efter karakteren af de begåede

forhold ikke begrunde yderligere strafnedsættelse, herunder betinget dom uden vilkår om samfundstjeneste, og kan heller ikke begrunde, at statskassen skal betale sagens omkostninger for byretten.

Som anført i Højesterets dom af 22. februar 2019 (UfR 2019.1700) kan den ubetingede del af straffen ved en delvist betinget dom med vilkår om samfundstjeneste efter straffelovens § 64, 2. pkt., hverken overstige 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf. Højesteret finder herefter i overensstemmelse med det, som anklagemyndigheden har anført, at 30 dage af straffen bør være ubetinget, mens de resterende 4 måneder er betinget med vilkår om samfundstjeneste som bestemt nedenfor.

Straffen fastsættes i medfør af straffelovens § 89 som en tillægsstraf til bøvedtagelserne af 19. maj 2020.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at 30 dage af straffen på fængsel i 5 måneder gøres ubetinget, mens de resterende 4 måneder gøres betinget med vilkår om udførelse af samfundstjeneste i 100 timer inden for en længstetid på 8 måneder og i øvrigt med de vilkår, der er fastsat ved dommen.

Prøvetid og længstetid regnes fra Højesterets dom.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.